19/03/2023

Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως στη Στοκχόλμη (ΦΩΤΟ-ΒΙΝΤΕΟ)

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Στον Καθεδρικό Ναό Αγίου Γεωργίου Στοκχόλμης λειτούργησε σήμερα την Τρίτη Κυριακή των Νηστειών, 19 Μαρτίου 2023, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σουηδίας Κλεόπας.

Στην ομιλία του για την Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών και συγκεκριμένα στον 23χρονο Κυπριανό, ενός από τα θύματα της τραγωδίας. Αναφερόμενος στην σημερινή ζήτησε να στοχαστούμε το μήνυμα του Ζωοποιού Σταυρού. *"Σ' αυτό το ξύλο της αισχύνης"* είπε *"ο Κύριός μας προσήλωσε τη δική μας αισχύνη, καρφώθηκε στο ξύλου του Σταυρού, για να μάς απαλλάξει από τα δεσμά της αιώνιας καταδίκης και του θανάτου. Ας συνεχίσουμε, Αδελφοί μου, την πορεία μας προς την Ανάσταση, με τη δύναμη και την ευλογία του Τιμίου Σταυρού"*

Ακούστε την ομιλία του Μητροπολίτη Σουηδίας:

Αγαπητοί μου Αδελφοί,

Ίσως να ᾽ν᾽ αληθινή, ίσως να επαληθεύτηκε και πάλι πρόσφατα η λαϊκή παροιμία, "Μια φωτογραφία, χίλιες λέξεις!" Έβλεπα στιγμιότυπα και φωτογραφίες από την κηδεία του 23χρονου καταδρομέα των ΛΟΚ, Κυπριανού Παπαϊωάννου, ενός από τα θύματα του δυστυχήματος των Τεμπών, που βύθισε την πατρίδα μας σε εθνικό

πένθος.
Στάθηκα για λίγο, κοιτάζοντας μια “αναμνηστική” φωτογραφία, βγαλμένη μέσα στο ναό, όπου τελέστηκε η κηδεία του παιδιού, με πρόσωπα, κάθε άλλο παρά σκυθρωπά, τουναντίον χαμογελαστά.

Διερωτήθηκα, αν πρόκειται για φωτομοντάζ. Ένα μοναδικό στιγμιότυπο, όπου φίλοι του Κυπριανού χαμογελούν, έχοντας στο κέντρο τη σορό του “νεκρού αδελφού”. Μια φωτογραφία, που κάποιοι ίσως θα χαρακτήριζαν ανάρμοστη για την ιερότητα του χώρου και της στιγμής, της ιεράς εξοδίου ακολουθίας.
Οι περισσότεροι θα περίμεναν, όχι χαμόγελα, αλλά ζωγραφισμένη τη θλίψη και την απόγνωση, το θυμό και την ένταση στα πρόσωπα όλων!

Ίσως, κάποιοι, αναλογιζόμενοι το θρήνο της μητέρας του αδικοχαμένου νέου, να θυμήθηκαν τους στίχους του Ιάκωβου Καμπανέλη: “Τι να μου κάνουν δάκρυα δυο και στεναγμοί σαρανταδυό, μανούλα μου. Τί κι αν το δάκρυ μου νωπό, βουβό το στόμα και πικρό, μανούλα μου. Και τρέχω κάποιον για να βρω, να με ρωτάει και τον ρωτώ, τι θα γενεί, τι θα γενεί, ποιος θα πονεί, ποιος θα πονεί, μανούλα μου, μανούλα μου.”

Τίποτα απ᾽ όλα αυτά. Τουναντίον, χαρά και ενθουσιασμός, βεβαιότητα και αισιοδοξία! Η αναφορά των χαμογελαστών παιδιών, όχι στο εδώ και στο τώρα, το εφήμερο, αβέβαιο και πεπερασμένο, αλλά στο μετά και στο επέκεινα, το διαρκώς αναστάσιμο.

Κάποιοι σχολίασαν: “Πολύ ωραία μίλησε ο πατέρας του Κυπριανού, ο π. Χριστόδουλος”. Παρακολούθησα την κηδεία και δεν θυμάμαι, να άκουσα τον ιερέα πατέρα να μιλάει. Το παιδί μιλούσε, δια στόματος του πατέρα του. Ένα flashback της πνευματικής ζωής του παιδιού ήταν η ομιλία, ο επικήδειος λόγος.

Μα μιλάνε οι νεκροί; Κι όμως ο Κυπριανός μίλησε στις καρδιές πολλών νέων ανθρώπων, που την καταβρίσκουν στη νωχελική πραγματικότητα της απόλαυσης της φραπεδιάς, του “χαλαρά, αραχτά και λίαν”!

Άκου λέει, πήγε σε μοναστήρι στην Ελλάδα, για να κάνει “τριήμερο”, δηλαδή να συμμετάσχει προσευχητικώς στις ιερές ακολουθίες, στην έναρξη της Μεγάλης Σαρακοστής, με αυστηρή νηστεία, αποχή από όλα τα φαγητά κι από νερό, για να προετοιμαστεί για το γάμο του, που θα γινόταν το καλοκαίρι. Καλά, και το “bachelor party”, πότε θα γινόταν;

Η ζωή του Κυπριανού, μια πραγματικότητα εκτός πραγματικότητας. Ή, να το πούμε καλύτερα, η ζωή μιας άλλης πραγματικότητας, αγίας και πνευματικής.

Σιωπηλός πλέον ο Κυπριανός στο φέρετρό του, κι όμως λαλίστατος! Βοώσα και ασίγαστη η σιωπή της νέας επικοινωνίας του παιδιού αυτού με αυτούς που, από δω και στο εξής, θα διαλέγεται και θα συναναστρέφεται. Με τους αγίους και όχι

μόνον.
Αν δε βιώναμε τα τραγικά γεγονότα των Τεμπών, ποιος θα μίλαγε τώρα για τον Κυπριανό; Ποιος θα ήξερε για το παλληκάρι αυτό της Κύπρου; Ποιος θα συζητούσε για νηστείες και προσευχές, πέραν των συνειδητών μελών της Εκκλησίας;
Η εντάφιος σιωπή του Κυπριανού κραυγάζει, ως αλλότρια προς την πολύβουη σύγχρονη κοινωνία των α-προσώπων! Η σιωπή είναι “η γλώσσα του μέλλοντος αιώνος”, κατά τον Άγιο Ισαάκ το Σύρο και για τον Άγιο Ιωάννη της Κλίμακος, “η μητέρα της προσευχής, η μυστική πνευματική πρόοδος, κρυφή πνευματική ανάβαση”.
Η δυστυχία του δυστυχήματος μετατράπηκε για οικείους και φίλους σε χαρά αναστάσιμη! Προσδοκία και νέα συμπεριφορά και αντίληψη. Αλλαγή πορείας για κάποιους, που παρακολούθησαν τα γενόμενα στην κηδεία.
Η πνευματική βιωτή του Κυπριανού μίλησε στις ψυχές πολλών, κυρίως νέων ανθρώπων. Ίσως κατάφερε να μεταστρέψει συνειδήσεις, να οδηγήσει κάποιους σε συντριβή καρδιάς και προσευχή και να ᾽γινε συνοδοιπόρος προς Εμμαούς!
Μιμήθηκε ο Κυπριανός και η λευιτική οικογένειά του τη σιωπή του Θεού, γι’ αυτό και ο Άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ λέει ότι “η σιωπή του Θεού είναι απάντηση στις αδικίες μας η πιο εύγλωττη, η πιο ευγενική.”

Η σιωπή είναι το ανάχωμα στους χειμάρρους των ανούσιων λόγων. Είναι μία μορφή ηρωϊκής συμπεριφοράς και πνευματικής δράσης, ενάντια στην “τόλμη” της αυθάδειας και του θράσους, των “παράλληλων διαλόγων”, που δεν διαλεγόμαστε και δεν επικοινωνούμε, όπως θα έλεγε χαρακτηριστικά ο Νομπελίστας ποιητής

Γεώργιος Σεφέρης.
Ίσως ο Κυπριανός να επαλήθευσε τη διαπίστωση του Αγίου Σεραφείμ του Σαρώφ: “Απόκτησε την εσωτερική σου γαλήνη και χιλιάδες άνθρωποι θα σωθούν γύρω σου, χωρίς εσύ να το ξέρεις.”
Σήμερα, μαζί με την αναφορά της προσκύνησης του Τιμίου Σταυρού, προβάλλεται και το χαρούμενο γεγονός της Αναστάσεώς Του. Αυτή η συνύπαρξη και η εναλλαγή, Πάθους και Αναστάσεως, φαινομενικά αντίθετων γεγονότων, μέσα στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας, δικαιώνει την Πατερική στάση έναντι της ζωής, με το «χαροποιό πένθος» ή την λεγόμενη «χαρμολύπη».
Ο πόνος, που είναι πανανθρώπινο και καθολικό φαινόμενο, είναι δύο ειδών. Πόνος κατά Θεόν και πόνος κατά κόσμον. Γράφει ο απόστολος Παύλος στην Β΄ προς Κορινθίους επιστολή του: «Ἡ γάρ κατά Θεόν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται, ἡ δέ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται» (Β΄ Κορ. 7,10).
Ο πρώτος είναι πόνος που τον γλυκαίνει η ελπίδα, ο δεύτερος είναι ο πόνος, που τον κάνει ανυπόφορο η απελπισία. Ο πρώτος κάνει τον άνθρωπο να ταπεινωθεί, ενώ ο δεύτερος τον κάνει να επαναστατήσει και να βλασφημήσει. Από τη λύπη που νιώθει η ψυχή, που πιστεύει στο Θεό, βγαίνει η παρηγοριά, η παράκληση, που λένε οι θεοφόροι Πατέρες και τελείται το λεγόμενο χαροποιό πένθος ή χαρμολύπη, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Φώτης Κόντογλου στη μελέτη του “Μυστικά ἄνθη”.
Στην πατρίδα μας, όπως προανέφερα, βιώσαμε εθνικό πένθος, εξαιτίας του σιδηροδρομικού δυστυχήματος στα Τέμπη, που στοίχισε τη ζωή σε 58 ανθρώπους και βύθισε στο πένθος πολλές οικογένειες. Η άρση ενός τέτοιου σταυρού μεταβάλλει το πένθος σε χαροποιό, με την ελπίδα της αναστάσεως.
Ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος γράφει χαρακτηριστικά στον έβδομο λόγο του: “κράτα όσο μπορείς την μακαρία και κεχαριτωμένη χαρμολύπη της κατανύξεως, η οποία κάνει την ψυχή την ώρα της προσευχής να λυπάται και να χαίρει συγχρόνως και μην παύσεις ποτέ να την εργάζεσαι, μέχρι να σε μεταρσιώσει ψηλά από τα γήινα και σε παραστήσει καθαρό μπροστά στο Χριστό στα ουράνια”.
Στο αντίκρισμα του Ζωοποιού Σταυρού, ας στοχαστούμε το μήνυμά του. Σ’ αυτό το ξύλο της αισχύνης, ο Κύριός μας προσήλωσε τη δική μας αισχύνη, καρφώθηκε στο ξύλου του Σταυρού, για να μάς απαλλάξει από τα δεσμά της αιώνιας καταδίκης και του θανάτου.
Ας συνεχίσουμε, Αδελφοί μου, την πορεία μας προς την Ανάσταση, με τη δύναμη και την ευλογία του Τιμίου Σταυρού. Αμήν!